SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 48. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 12, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 12-го БЕРЕЗНЯ 1994. Ч. 48. РІК CI.

РУХ ПРОПОНУЄ ВІДКЛАСТИ ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА

Київ (Р. Р.). — Тут 7-го березня Мала Рада Народного Руху України ухвалила заяву з приводу виборів Президента України, у якій закликає політичні партії, громадські організації та громадян утриматися від обговорення в засобах масової інформації кандидатур на становище Президента України. На думку керівників Руху, всі сили треба зосередити на тому, щоб не були зірвані вибори нової Верховної Ради, бо це може привести Україну до анархії або диктатури номенклятурної верхівки.

У заяві пропонується партіям і організаціям демократичного спрямування після виборів Верховної Ради провести консультації з метою узгодження єдиної кандидатури на Президента від усіх національно-демократичних сил. „Народний Рух України ще восени минулого року звернувся до всіх політичних сил з проханням уникнути під час виборчої кампанії до Верховної Ради обговорення питання про вибори Президента і можливих кандидатів на це становище.

Президент Леонід Кравчук останніми заявами про передчасність президентських виборів та свою можливу неучасть у них викликав політичне напруження в суспільстві, що може неґативно відбитися на виборах до Верховної Ради. У таких умовах Мала Рада Народного Руху України вважає нелогічним, таким, що розходиться з практикою цивілізованих країн, проведення президентських виборів до вирішення існуючою чи новообраною Верховною Радою статусу та уповноважень Президента України. Народ повинен знати кого він обирає: тільки главу держави, чи і голову виконавчої влади" — сказано в заяві Руху.

Як уже інформовано, Президент України Л. Кравчук не раз заявляв на зустрічах з журналістами, що вважає за необхідне прийняти законодавчі акти, які реґулювали б взаємовідносини Президента з Верховною Радою, місцевими органами влади. Тільки тоді, на його думку, можна готуватися до виборів Президента.

На вибори в Україні прибудуть закордонні спостерігачі

Київ (УНІАР). — Тут 8-го березня указом Президента затверджено склад групи для забезпечення перебування в Україні офіційних закордонних спостерігачів під час виборів нової Верховної Ради.

Очолив групу Євген Новицький. У групі є 20 осіб, серед яких є керівники постійних комісій, окремих структур Верховної Ради, перші заступники або заступники міністрів та представники Державної телевізійної і радіокомпанії.

Австрія заохочує українських студентів

Київ (УНІАР). — Сюди 6-го березня повернувся з Австрії міністер освіти України Петро Таланчук. Він їздив на запрошення віце-канцлера Австрії, федерального міністра науки і досліджень Гусика.

За словами Таланчука, „серед країн СНД тільки Україну включено до спеціяльної стипендійної програми міністерства науки і досліджень Австрії". Згідно з програмою, українські студенти і молоді науковці отримають у 1994—95 навчальному році понад 300 місячних стипендій для удосконалення своїх знань у провідних навчальних закладах Австрії.

ПРИВАТИЗУЮТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Київ (УНІАР). — У середу, 9-го березня, на засіданні пресклюбу ринкових реформ виступив голова Фонду Державного Майна Вадим Васильєв. Він повідомив, що у 1993 році в Україні приватизовано 3,000 підприємств, а від 1-го березня 1994 року розпочався новий етап приватизації продається 150 державних підприємств.

На думку В. Васильєва, Україна не має грошей для випуску вартісних паперів — майнових сертифікатів, на зразок російського „ваучера". „Тому залишається сподіватися на закордонну допомогу", — сказав він.

Сам голова Фонду державного майна не бере участи у приватизації. „Я чекаю початку діяльности інвестиційних фондів, про що виданий указ Президента України. Після того передбачено створення ще понад 7,000 акціонерних товариств, акції яких продаватимуться двома хвилями — з 1-го липня та 1-го грудня цього року. Я почекаю... Але так роблять лише ледачі люди і ті, хто не розуміється на ситуації", — закінчив такою дивною заявою виступ В. Васильєв.

Екологи активізуються

Київ (УНІАР). — Тут 5—7-го березня перебували представники Товариства европейських зв'язків „Еврокон", квартира якого міститься на території Німеччини, Фрідер Отто Волф та Вернер Райбетанц.

Гості зустрілися з лідерами українських неурядових організацій: „Мама-86", „Зелений Світ", „Дитина і Довкілля", „Екоправо", „Екоцентр Просвіта" і Міжнародна молодіжна ліга.

У доповіді „Ґльобальні економічні проблеми" Ф. Волф ознайомив учасників семінару з діяльністю Товариства европейських зв'язків „Еврокон". Учасники семінару обговорили екологічні проблеми в Україні та перспективи співпраці з „Еврокон".

„Еврокон" розпочало свою діяльність у Тернополі та Києві. Діяльність екологів підтримує Европейська спільнота та інші міжнародні організації, які дають підтримку неурядовим рухам у східньоевропейських країнах, зокрема екологічним, жіночим та культурним організаціям.

Провідні науковці ряду інститутів Академії Наук України на нараді спільної комісії розглянули програму „Екологічне відновлення радіяційно забрудненого довкілля України". Начальник відділу управління радіяційного захисту при міністерстві Чорнобиля Юрій Солонатін повідомив, що розглянено проблеми зменшення впливу на організм людини ґазу радону. Особливо велика його концентрація є у Житомирській та Кіровоградській областях, де на поверхні є поклади ґраніту з підвищеною радіоактивністю. Як пояснив Соломатін, радон шкідливий для віддихальних органів і може спричинити захворювання на левкемію.

Міністер охорони довкілля України Юрій Костенко відвідав ЗСА та Голляндію. Українська делеґація в Голляндії підписала меморандум про співпрацю у галузі

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

КИЇВ. — Згідно з повідомленням Міністерства Статистики, загальний обсяг зовнішньоторговельного обігу продукції виробничо-технічного призначення у 1993 році в Україні склав майже 69 трильйонів карбованців. Імпорт на 6.5 трильйона перевищив експорт. Позитивне сальдо у торгівлі промисловою продукцією склалося з прокату чорних металів, залізної руди, вантажних та легких автомобілів та мінеральних добрив.

РІВНЕ. — До міста надійшла партія медикаментів з Італії, призначених для мешканців поліських районів що постраждали в наслідок катастрофи в Чорнобилі, а також повені минулого року. Загалом Европейське економічне співтовариство надало Рівненщині гуманітарної допомоги на суму 200,000 екю.

ЛЬВІВ. — У зв'язку з наближанням 400-річного ювілею Богдана Хмельницького львівський відділ Інституту історіографії АН України видав працю молодого історика Ярослава Федорука п. з. „Зовнішньополітична діяльність Б. Хмельницького і формування його політичної програми (1648 — серпень 1649 рр.)". А київська газета „Край" запрононувала своїм читачам написати до редакції все, що вони думають про цього гетьмана і пообіцяла надрукувати найцікавіші матеріяли.

КИЇВ. — На ринок України далі надходять фальшиві купони, доляри та рублі. Тільки за останній тиждень лютого виявлено 19 фальшивих купюр по 100, 50 і 10 дол. та 23 російські банкноти на суму 100,000 рублів. Від часу запровадження купонів, фальшивих переловлено на загальну суму 31 мільйон 821,442 карбованці.

В УКРАЇНІ ВІДБУЛИСЯ ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТКУВАННЯ

Київ (Р. Руденко). — У середу, 9-го березня, Україна відзначала 180-річчя з дня народження Тараса Шевченка. Президент України Леонід Кравчук, представники Верховної Ради, Кабінету Міністрів, творчих спілок і громадських організацій Києва поклали квіти до пам'ятника Великому Кобзареві.

В Народному Домі відбулася церемонія вручення щорічної державної нагороди України ім. Т. Шевченка. На церемонії були присутні літератори, мистці та науковці. Письменник Олесь Гончар привітав усіх присутніх з Шевченківським святом і вручив лавреатам почесні дипломи та відзнаки. Ногороди тих, хто отримав премії посмертно, вручені їхнім рідним. Лавреатів привітав віцепрем'єр-міністер України, академік Микола Жулинський.

Філологічний факультет Київського Університету організував літературно-мистецьке свято „Шевченків День Університету", в рамках якого відбулися освітянські читання професорів і студентів. У святкуванні взяли участь письменники і науковці. З концертом виступили народні хори „Дніпро", „Славутич", ансамбль „Веснянка", фолкльорна група „Горицвіт", виступили Діяна і Тарас Петриненки та Анатолій Паламаренко.

В Національному театрі опери та балету відбувся урочистий вечір, на який прибули Президент Леонід Кравчук, члени Кабінету Міністрів, Верховної Ради та гості з різних країн. Вечір відкрив Юрій Мушкетик, з доповіддю виступив М. Жулинський. Микола Вінграновський та Іван Драч прочитали вірші. Виступили також Микола Руденко та Іван Чендей. А гість із Швайцарії вручив організаторам свята портрет хлопчика, намальований Т. Шевченком, для передачі до Музею Т. Шевченка. По закінченні офіційної частини відбувся концерт.

Інститут літератури ім. Т. Шевченка провів у Луганському наукову конференцію, присвячену 180-річчя з дня народження Великого Кобзаря. У Каневі виставлено малярські праці лавреатів Шевченківської нагороди з різних країн світу. В Черкаському Музеї відкрито виставку козацької ікони, а в Черкаському Краєзнавчому Музеї — виставку Шевченкових картин та рукописів. Відбулися виставки і святкування в містах і селах Сумщини та інших областей.

У Київському Музеї Т. Шевченка 9-го березня з нагоди 180-річчя народження Т. Шевченка відбувся

(Закінчення на стор. 4)

У Піттсбурзі відбудеться конвенція Ліґи Української Православної Молоді

Піттсбург (І. Старощак). — Тут заходами окружних відділів Ліґи Української Православної Молоді західньої Пенсильванії організується 47-ма конвенція Ліґи Української Православної Молоді Америки, яка відбудеться 21—24-го липня 1994 року і проходитиме в приміщенні готелю Меріотт, недалеко від колишнього піттсбурзького летовища.

Конвенційний комітет, який очолює Мерієн Кармек за допомогою членів поодиноких відділів, відбуває щомісячні сходини, інтенсивно підготовляючи запляновану програму конвенції.

Американці схвалюють плян „трьох промахів"

Вашінгтон. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, президентський плян посилення боротьби зі злочинністю, який має назву „трьох промахів" дістає підтримку з боку адміністрацій багатьох стейтів. Останні висліди опитування громадської думки свідчать, що пропозиції президента Билла Клінтона схвалюють вже у 30 стейтах країни.

Плян „трьох промахів" передбачає засудження злочинця-рецидивіста, що здійснив третій тяжкий злочин проти будь-якої особи, до довічного ув'язнення без права амнестії. Однак мова йде про запровадження такого закону лише на федеральному рівні, в той час як майже 70 відсотків справ про тяжкі злочини переслухуються в судах стейтів. До того ж федеральні суди не вважають тяжкими злочинами хатні крадіжки, які складають більшу частину злочинів. Тому експерти підкреслюють, що плян посилення боротьби зі злочинністю може дати добрі результати тільки тоді, коли відповідні закони будуть прийняті на місцевому рівні.

Коментуючи президентський плян, представник Крайової асоціяції жертв злочинности Робін Росс сказав: „Це необхідний і актуальний закон. За останні роки кількість злочинів проти особи значно збільшилася. Настав час, коли злочинці мусять зрозуміти, що за певною межею вони вже не можуть розраховувати на поблажливість".

Цими днями закон про „три промахи" підписав губернатор Каліфорнії Піт Вілсон. Прикладом ефективної дії цього закону може послужити стейт Вашінгтон, де „три промахи" застосовуються від минулого року — кількість повторних злочинів у цьому стейті значно зменшилася. У стейті Вашінгтон закон „трьох промахів" передбачає кару за крадіж з вломом. Нещодавно там відбувся суд над 35-річним Джеррі Фішером, який вкрав гроші в ресторані. Вперше його затримано у віці 12 років і з того часу він постійно порушував закон. Перший раз його посадили в тюрму за пограбування рідного дідуся, другий раз — за пограбування піццерії. Якби не існувало закону „трьох промахів", то за останній злочин він дістав би щонайбільше шість років і вийшов би на волю через три роки. „Ця система помагає дати раду зі злочинцями-професіоналами. Такі, як Фішер, вже не можуть почати нормальне життя, тому їхнє місце — за ґратами".

В АМЕРИЦІ

ЩОБ ДОПОМОГТИ мільйонам американців, які є власниками міських бондів, Уряд ЗСА у середу, 9-го березня, впровадив нові правила, що допоможуть власникам бути більш зорієнтованими, коли йдеться про вартість їхніх бондів. В останніх роках ринок муніципальних бондів дуже збільшився з уваги на те, що їх власники не мусять платити приходового податку за отримані відсотки. Одначе власники муніципальних бондів таких великих міст, як Ню Йорк чи невеличких містечок, не мали жодних запевнинь, що вони зможуть довідуватись про фінансовий стан їх бондів.

ПРЕЛІМІНАРНІ ПЛЯНИ президента Билла Клінтона про зміну системи державної допомоги потребуючим вказують, що ця програма коштуватиме 6 біл. дол річно. Це включатиме запропоновані зміни у програмах опіки малолітніми дітьми, вишколів і програм праці. Не зважаючи на амбітні пляни зміни системи, яка впродож років без великих сподівань на майбутнє поїдає мільйони долярів з державного бюджету, виринає питання звідкіля взяти на це гроші. Аналітики уважають, що саме це питання грошей буде головною точкою дибат у Конгресі. Сьогодні ЗСА видають 23 біл. річно на існуючу програму допомоги потребуючим, зокрема з малолітніми дітьми.

МИНУЛОЇ СЕРЕДИ, 9-го березня, найбільші тютюнові виробництва в ЗСА зорганізували у Вашінгтоні демонстрації проти запропонованого президентом Биллом Клінтоном пляну збільшити податків на тютюнові вироби для частинного покриття коштів пропонованого пляну охорони здоров'я. У багатьох місцевостях тютюнових виробництв фабрики закрито, а працівників автобусами везли на маніфестацію до Вашінгтону, де їх за підрахунками поліції зібралось між 16,000 до 20,000. Крім працівників тютюнової індустрії були там і фармери, які вирощують тютюн. Опісля вони також в Конгресі роздавали відповідні летючки та доручили Конгресові листи з 800,000 підписами, які протестують проти згаданого податку.

ПОМИМО ОБІЦЯНОК Пентагону про зміни, зокрема після всім відомої афери „Тейлгук" у Ляс Веґас 1991 року, чотири жінки американських збройних сил зізнавали перед комісією Палати Репрезентантів, що найчастіше у військових з'єднаннях ЗСА карають жінок, які звинувачують військовиків-мужчин за небажану увагу а той насильство, замість потягати до відповідальности винних. Зізнаючи перед Комісією збройних сил, представниці кожного із військових об'єднань говорили про переслідування, психіятричні бадання, перенесення на менш відповідальні праці, припинення будь-яких підвищень тих, які відважились публічно запротестувати проти небажаної поведінки своїх колеґ.

ВІДВІДИНИ КОЛИШНЬОГО президента ЗСА Ричарда Ніксона до Росії та його зустріч з опонентами президента Боріса Єльцина викликали невдоволення та публічну завваґу від останнього. Крім того, Б. Єльцин відмовився від зустрічі з Р. Ніксоном і не дозволив йому дальше послуговуватися урядовим автом і охороною. З приводу цього у середу, 9-го березня, президент Билл Клінтон виступив також з публічною заявою в обороні колишнього президента Р. Ніксона, заявляючи, що як приватний громадянин ЗСА він мав право зустрічатися в Москві з ким хотів навіть з опозицією Б. Єльцина.

ЯПОНІЯ ПОРУШУЄ ТОРГОВЕЛЬНІ ДОМОВЛЕННЯ

Токіо. — Тут з офіційною візитою перебуває державний секретар З'єднаних Стейтів Воррен Кристофер. В четвер, 10-го березня, він зустрічався з прем'єр-міністром Японії Моріґіро Госокавою і міністром закордонних справ Цутому Гатою. Відтак на пресовій конференції В. Кристофер сказав, що уряд Японії не виконує того, що пообіцяв американським партнерам в липні минулого року. Як відомо, японське керівництво тоді пообіцяло, що відкриє свої ринки для закордонних товарів, однак до цього часу не зробило цього.

Тим часом японське міністерство закордонних справ у спеціяльному комюніке повідомило, що прем'єр М. Госокава ніколи нічого конкретного не обіцяв американцям щодо міжнародної торгівлі.

Обидві сторони запевнили, що намагаються уникнути торговельної війни і що переговори „сприяли кращому взаєморозумінню між країнами". В. Кристофор має ще намір зустрітися з членами асоціяції підприємців Кейзай Дукай, які виступають за скасування митних тарифів на імпорт закордонних товарів у Японію. Але є малоймовірним, що ця зустріч збільшить надії на відкриття японського ринку.

Декілька днів тому торговельний представник ЗСА Міккі Кентор відверто визнав, що японці „дескримінують американців у таких ділянках ринку, як забезпечення, достава лісу, целюлози, паперу, шкла, комп'ютерного устаткування і медичної апаратури". Амбасадор З'єднаних Стейтів у Японії Волтер Мондейл перед приїздом В. Кристофера звернувся до групи японських вчених-економістів з такими словами: „Ми не помиляємося щодо дисбалянсу в торгівлі Японії з іншими країнами світу. Дисбалянс цей настільки значний, що не може не впливати на стан світової економіки. Наші показники погіршуються і ми не маємо наміру терпіти це".

Торговельний дефіцит ЗСА з Японією дійшов до 59.3 біл. дол., і провідні міжнародні експерти передбачають, що становище буде погіршуватися.

Не дочекавшись ніяких поступок від японських офіційних чинників, американські представники все гостріше критикують їх за політику закритих для торгівлі кордонів, але в той самий час підкреслюють, що в ділянці дипломатичного, військового і культурного співробітництва взаємини ЗСА і Японії можна трактувати як дружні.

У СВІТІ

ПІДРОЗДІЛИ ЄГИПЕТСЬКИХ сил безпеки знешкодили групу з семи терористів, яка організувала ряд вибухів у каїрських банках. На підпільній фабриці бомб і гранат у каїрському передмісті Маторії заарештовано Арфана аль-Говлі, одного з лідерів правoрадикальної ісламської організації Аль-гамаа аль-ісламія. Він признався, що постійно діставав з-за кордону вказівки щодо здійснення терористичних акцій на території Єгипту. Під час затримання терористів у Маторії сили безпеки конфіскували 250 вже готових бомб, 300 кілограмів вибухівки і декілька тисяч запалів до неї.

ПРЕДСТАВНИКАМ КРАЇН Европейського союзу і Норвеґії вдалося подолати незгоди на переговорах щодо вступу цієї країни у Спільний ринок. Перешкоду своїм ветом дотепер чинила Еспанія — вона вимагала, щоб у разі вступу Норвеґії в ЕС еспанській риболовецькій фльоті дозволили промисл у норвезьких територіяльних водах. Норвеґія відмовила еспанцям. Компроміс знайшовся завдяки іншим членам ЕС, які дозволили еспанцям ловити рибу у своїх водах. У висліді розв'язання цієї проблеми Норвеґія від 1995 року стане 16-им членом Европейського союзу.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ ДИРЕКТОР Світової харчової програми Катрін Беріні заявила на пресовій конференції у Женеві, що понад мільйон втікачів в Азербайджані, Вірменії, Грузії і Таджикістані дістануть невідкладну допомогу — 61,000 тонн харчів. Згідно з підрахунками експертів, всього на пляненті харчової допомоги потребує 35.1 міл. осіб. Щоб їм допомогти, треба виділити 4.5 міл. тонн харчів. 80 відсотків цієї кількости складають потреби населення в зонах збройних конфліктів, на решту допомоги чекають в районах стихійних лих.

ЯПОНІЯ ВИРІШИЛА надати невідкладну харчову допомогу на суму 907 міл. єн (до 9 міл. дол.) населенню республік колишньої Юґославії, яке постраждало від війни. На 750 міл. єн буде закуплено рибні консерви, на 120 міл. єн — 70,000 пачок зі сухарями. Допомогу дістануть понад 4 міл. мешканців тих реґіонів, де воєнні дії причинилися до страшних руйнацій і голоду, перш за все Боснії і Герцеґовини. Як відомо, раніше Японія вже надала гуманітарну допомогу колишній Юґославії на 10.1 біл. єн.

СЕМЕРО ОСІБ загинуло і троє дістали тяжкі ушкодження у висліді катастрофи на делійському міжнародному летовищі ім. Індіри Ґанді. Через декілька секунд після злету Боінґ-737 приватної летунської компанії Сагара Ейрлайнс втратив контролю, загорівся і, розвалюючись у повітрі, впав на злітне поле. Вогненні уламки долетіли до російського літака Іл-86, який готувався прийняти пасажирів рейсу Сінґапур-Делі-Москва. Він також загорівся. Понад 30 пожежних авт не змогли згасити вогню, разом з двома літаками згоріли сім авт, автобус і трактор. Щасливою обставиною було те, що Боінґ-737, падаючи, не зачепив будинку почекальні, де в той час перебували сотні людей!

ПОЛЬСЬКІ ПРАВІ радикали готуються до зустрічі голови російської Ліберально-демократичної партії Владіміра Жириновського, який приїде у Варшаву на запрошення так званого Фронту національної самооборони. Уряд Польщі з цього приводу заявив, що не може заборонити В. Жириновському в'їхати у країну, оскільки всі російські громадяни мають право в'їжджати у Польщу без віз.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні
(202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пора українізуватися!

Знаємо, що існує багато арґументів, що ними виправдується жалюгідний стан в Україні, де на вулицях Києва й інших наддніпрянських міст лунає російська мова, вона лунає в державних установах, у крамницях і в розмовах осіб, які знають українську мову. Мовляв, там сторіччями за царського і комуністичного режиму велася русифікація, Валуївський і Емський указ „не визнавали" існування української мови.

І так українці скінчили російські школи, бо інших не було, випускники російських шкіл не знають термінології різних ділянок науки, від математики починаючи, Україну заливають російські книжки з пригодницькою детективною і порнографічною тематикою, які дешеві і приманюють українського читача, — до русифікації вулиць причиняються теж чужинецькі туристи. Вони сяк-так говорять по-російськи і зовсім не знають української мови, тай як то кажуть, люди взагалі до російської мови „привикли". Це ситуація, що межує із скандалом. Ось для прикладу: до редакції „Свободи" приходить статечний гість з України, громадсько-політичний чи навіть культурний діяч. Говорить гарною українською мовою. Стрічає на коридорі знайомого земляка і, починаючи від „здрастуйте", переходить на мову російську. Чули ми арґумент, що тут, в Америці, — пластуни і сумівці у своїх домівках говорять по-українськи, а тільки вийдуть на вулицю — розмовляють по-англійськи. Паралеля шкутильгає, бо українці на поселеннях загрожені процесом природної асиміляції, а крім того мусять знати мови своїх держав. В Україні існує закон, за яким державною мовою є мова українська і там дивувалися люди, як-то американські і канадські українці, громадяни заморських держав, зберегли українську мову і створили нею непромінальні вартості культури.

Можна ще розуміти мешканців Одеси чи Донеччини або Криму, бо там ніколи не було української національної більшости. Тому можна зрозуміти 16-літню Оксану Баюл, яка виросла в російському оточенні, має російську тренерку і дякувала російською мовою за передачу їй на останній Олімпіяді золотої медалі, — і хоч не знає української мови, заявила, що вона українка, а побачивши кілька днів тому українців під пам'ятником Шевченка у Вашінґтоні і почувши, що Леонід Кравчук промовляв у Білому Домі по-українськи та стрінувшись з тисячною масою святочно одягнених українських людей в Об'єднаних Націях — вже намагалася говорити по-українськи і можна припускати, що вивчить рідну мову.

Не можна виправдувати легковаження рідної мови русифікацією чи привичкою, бо від поверх двох років існує українська держава, яку визнали понад 120 країн світу і яка має претенсії стати чинником демократичної стабільности і миру на европейському континенті та стала вже формально „партнером" могутнього бльоку НАТО. Наші земляки в Україні, включно з державною верхівкою, не приписують ніякої ваги як Захід, з Америкою включно, реаґує на різні прояви дійсности в Україні.

Якщо політичний і економічний міжнародний світ, незважаючи на заяву Клінтона під час відвідин Л. Кравчука, все ще дивиться на Україну як на державу другорядну, то це не тільки через економічний і адміністраційний хаос та брак конституції і валюти, але у величезній мірі з вини масового користування в українській державі російською мовою. В Індії допускальною є мова англійська, в Альжирі — мова французька, але тамтешні люди, вся інтеліґенція і всі патріоти говорять рідними мовами. Існуюча в Україні проблема мови не має паралелі ні в одній країні світу. Це просто скандал і пора провести боротьбу проти нього, бо він усіх нас компромітує. Навіщо існує у Києві Інститут мови, навіщо переводиться українізацію існуючих університетів і поволі й Академію Наук, коли у ресторанах і крамницях у Києві служба говорить по російськи, а українські клієнти в цій же мові їм відповідають. Стидно.

Володимир Романюк, Україна

ЧИ ПОТРІБНА ГАЛИЧИНІ ФЛЬОТА?

III

Я побував чи не в усіх куточках України, маючи нагоду спілкуватися з великою кількістю людей. Пересвідчився, що переважна більшість їх живе з надзвичайною відповідальністю за нашу славну державу, є високогромадянською та свідомою свого обов'язку перед вітчизною. І це тримає мене в тонусі та не дає підстав для песимізму.

— Ви згадали про єдність... Яка з партій в Україні є для вас найближча?

— Кожна в своїй програмі має щось, що мало би прислужитися українському народові. Проаналізувавши, однак, як плятформи, так дії різних, гадаю, що найвиразніше окреслився Рух В. Чорновола. Там, виглядає, найліпше проглядається те, що в нинішній кризовій ситуації у політиці й економіці може вивести нашу державу з глухого кута.

— А як ставитеся до відомої візити в Крим Степана Хмари? Адже свого часу деякі засоби масової інформації недвозначно наголошували, що власне з тієї візити почалася конфронтація між українсько та російськомовним, як кажуть, населенням півострова.

— Степана Хмару знаю близько. Часто зустрічався з ним, як з депутатом Верховної Ради України. Ця мудра державна людина чимало уваги приділила розбудові національних Збройних Сил і фльоти. Маю всі підстави для вдячності йому й за те, що в наших розмовах завжди виходив з позицій української державности та що в нього я багато чого навчився.

— Щодо конкретної поїздки Хмари в Крим, то ці його відвідини тільки ще раз переконали в його високій громадянськості, задемонстрували нашу державну символіку, а це мало переконати кримців ще раз, що всі ми є громадянами єдиної української держави.

Саме з цих позицій мали би підійти чесні журналісти. На жаль, засоби масової інформації поставили, як то кажуть, з ніг на голову, показуючи десятки разів, вирваний з контексту, один епізод, аби таким чином творити ажіотаж, передусім, навколо української національної ідеї. Водночас практично було замовчано безчинства РДК. Бо, яке ще може бути більше святотатство, як не те, коли молодчики жириновського типу несуть в домовині символи нашої держави, а відтак, на очах громадськости, спалюють це на вогнищі!

— Чи могли б ви щось пояснити з приводу вашої, начебто, причетности до незаконного вивезення за кордони України фльотських запасів нафтопродуктів?..

— Перебуваючи на посаді командувача фльотою, одне зі своїх завдань я вбачав у тому, аби пильнувати, що й куди „пливе" за межі нашої держави. Були випадки, коли танкери цивільного відомства підходили до причалів Чорноморської фльоти і завантажувалися по 20—30,000 тонн дизельного пального, яке — я мав точні відомості — не йшло кудись в Україну, а скажімо, до Греції та інших країн.

Безумовно, я оперативно доповідав про подібні випадки у відповідні вищі інстанції, аби запобігти, припинити можливі зловживання. На жаль, мої гострі сиґнали вчасно до уваги взято не було, причини чого мені й досі не відомі. Знаю лише, що причетні до згаданих афер нині сидять на лаві підсудніх. Щождо ВМС України, то вони й досі не мають, принаймні, якогось терміналу чи бази для зберігання рідкого пального. Отож, навіть з цієї причини від нас просто неможливо створити умови для подібних злочинів. Інша справа, що в передвиборній боротьбі певні нечесні „політики" користуються брудними прийомами. Оце й усе, а далі — Бог таким суддя...

— Ви висловилися: „В передвиборній боротьбі". Що мається на увазі?

Цьогоріч представники демократичних сил в Рожнятівщині, що на Івано-Франківщині, запропонували мені бальотуватися в депутати до Верховної Ради України. Ну, от дехто й пробує вишукувати бодай-якийсь, як мовиться, компромітуючі матеріяли...

— Ви, очевидно, за професійний парлямент?

— Тільки так. В тому числі, за парлямент з участю професійних військових.

— Але у випадку, якби вас обрано, довелося б, умовно кажучи, залишити фльоту, попрощатися з морем...

— Знаєте, за майже 30 років моряцької служби — від лейтенанта й до віцеадмірала — я ніколи й нікуди не напрошувався, в розумінні службової кар'єри, натомість стараючись бути порядним виконав-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „убогих" кревних

Цей вислів „убогий кревний" був у Західній Україні колись дуже популярний і ще досі розуміють його мешканці західніх земель як і українські мешканці ЗСА чи Канади. Тому не диво, що це окреслення, яке, звичайно, уживалося у нас з певною погордою, а у тих, кого це торкалося, викликало жаль та прикре почуття, що їх уважається громадянами „другої кляси", залишилося загальновідоме.

А ось тепер це окреслення про „убогих кревних" насунулося дуже сильно при нагоді поважних і вагомих подій, що були в останньому тижні. Здається, більшість наших читачів добре слідкувала за гостиною Президента Леоніда Кравчука в ЗСА, а передусім за його відвідинами та розмовою з Президентом Б. Клінтоном і пресовою конференцією що відбулася вслід за тим. І в усіх нас було це саме почуття, що тут знову нас уважали за „убогих кревних", які стоять в тіні для американських журналістів. Вони ж бо ставили цілий ряд питань Б. Клінтонові на тему останнього скандалу із компанією „Вайтвотер" та заанґажування в ній дружини Президента — Гіллярі — а дуже і то дуже мало часу посвятили вислідам розмов Президента України, як і йому самому, що стояв у часі цієї пресової конференції зовсім у тіні. Розуміється, це викликало у нас усіх обурення і коментарі, які не змінили того, що нам довелося бачити та чути. Щойно із деякою полегшою ми відітхнули два дні пізніше, як гостем Б. Клінтона був президент Грузії Едвард Шеварднадзе і у пресовій конференції також львина частина питань була звернена не до гостя, чи стосунків політичних із ЗСА, а до Б. Клінтона і знищення документів, що торкалися компанії „Вайтвотер". Отже, американські журналісти однаково потрактували обох президентів молодих держав, як таких, що їхні політичні проблеми неважливі та негідні більшої уваги.

Ми вже могли звикнути до того, що про Україну мало знають, а то і нею не цікавляться і, часом, можна ставити собі питання, як довго ще прийдеться нам вияснювати та повчати, що ми українці, а не росіяни і що Україна — це вже самостійна, окрема держава. Тепер багато в цьому допомогла нам Оксана Баюл, хоча саме у її випадку ця різниця, принайменше у мові не є, як досі, доволі виразна.

Але в останньому тижні можна було завважити, що не лише чужі відносяться до українців, як до „убогих кревних", а таки, на жаль, і свої. Було соромно і ніяково спостерігати, коли ми тут гостили першу велику групу українських журналістів, репрезентантів усіх великих газет з України, як також з радіо і телевізії. Перебуваючи в Ню Йорку, саме в часі гостини Президента України, вони не мали ніякої можливости брати участь у зустрічах з ним чи у пресовій конференції на закінчення гостини. Не могли вони навіть мати нагоди перебувати з українською громадою Ню Йорку, з установами, які їх цікавили б, за виїмком Українського Союзу та редакцій його видань, не мали нагоди побувати в церквах, розмовляти і ставити запити та мати свіжий і потрібний матеріял для своєї журналістичної праці. Як жаль і прикро, що мало ми самі, українці, показали цим нашим цікавим гостям наше життя і як соромно, що вони навіть не були допущені до консуляту, який саме відкривався, чи до прийняття в ООН. Розуміється — тут вина організаторів такої поїздки, але ми усі не показали надто багато гостинности, дивлячись на тих журналістів, як на „убогих кревних". Тож чи маємо право ремствувати на американських журналістів, коли самі своїх не шануємо належно?

О-КА

Володимир Жила

АМАРАНТ — ВІЧНИЙ ХЛІБ

(Борис Устименко дивиться правді у вічі)

... привид голоду не за горами, він не утопія навіть у розвинених аграрних країнах. Як урятуватися од нього? Академік Микола Вавілов запевняв колись, що нагодувати людство судилось амарантові".

Ліна Майба, „Хто допоможе Устименкові рятувати Україну"?

II

Сьогодні амарант широко використовують у щоденному вжитку мешканці Африки, Південно-Східньої Азії, Америки, Індії та Китаю. До речі, це дуже багата рослина, що містить полівітаміни, макро- і мікроелементи — залізо, калій, кальцій, фосфор і інші та близько 30 відс. високоякісного білка, що легко засвоюється і тут же бездоганно балянсується амонокислотами (лізину тут більше у 2,5 раза, ніж у пшениці та в 3,5 раза більше, ніж у кукурудзі) печуть печиво, хліб, його тушкують і запікають, готують соки, напої, сиропи, бальзами, каву і цукерки (смажений амарант пахне горіхами). З амаранту готують також салати, соуси, пасти й юшки. З нього виходить повноцінне дитяче харчування, а також харчування для космонавтів, підводників, працівників АЕС. Його значення проявляється тут в тому, що він зміцнює імунну систему в екстремальних умовах.

Амарант також невибаглива рослина, росте навіть на засолених і лужних ґрунтах, стійка до хвороб, шкідників, тому не потребує отрутохемікатів і є окологічно чистою. Амарант є також посухо- і морозостійка рослина. Його можна виводити в теплицях (на квадратному метрі може рости близько ста стеблин, а за висотою вони можуть сягнути чотирьох метрів). На півдні отримують 5,000 центнерів зеленої маси з гектара або 80 центнерів насіння і роблять чотири укоси. Завдяки цьому, як також і великому вмістові вітаміни С і каротини амарант — незамінний корм для домашніх тварин і птахів) курчата ростуть у шість разів швидше, бички за добу набирають близько кілограма ваги, а свині — 400 грам, у корів збільшуються удої та жирність молока, якщо їх годувати амарантом).

Кожен кущ амаранту, — пише Ліна Майба, — „ціла аптека, кладезь пектинів і сорбентів, не кажучи вже про вітаміни. Чого тільки не лікує амарант! Американський вчений Робсон підтверджує, що він оздоровлює хворих на атеросклерозу, серцево-судинну недостатність і рак. Його колеґа Леман писав, що амарант безперечно стане культурою світу. Японці дослідили, що ним прекрасно виводиться радіонукліди".

А в Україні донедавна про цю нев'янучу, безсмертну, вічну рослину знали лише одиниці. Та коли Петро Устименко в 1990 році повідомив про свій експеримент з амарантом у тодішньому всесоюзному журналі „Крестьянка", до нього почали надходити щодня тисячі листів. Через рік він видав брошуру — і навколо нього скупчилось чимало прихильників. Вирощування амаранту стало метою його життя, як також і його брата Бориса та багатьох їхніх однодумців. „Та вони не захотіли лише благ для себе і нині борються за те, щоб справа стала першочерговою, загальнодержавною".

Ця група однодумців, патріотів своєї землі створила мале підприємство „Данко амарант" і акціонерне товариство „Відродження Буджаку" (територія на півдні Одеської области між річками Дністер і Дунай). Мета останнього врятувати десятки сіл, що в минулому були визнані партократами неперспективними та залишилися без людей. Привернути до життя тисячі гектарів землі, що їх засолила зрошувальна система Дунай-Сасик. Надати селам воду і ґаз, налагодити переробну промисловість, щоб випускала екологічні чисті продукти харчування для людей, що живуть у забруднених районах країни. З метою здійснення цієї мети товариство мало втілювати у життя нові технології, вирощувати амарант, лікувальні продукти, які не тільки мали виводити радіонукліди, але попереджувати шкідливі мутації у дітей, припиняти злоякісні пухлини та продукувати цілющу амарантову олію.

Тим часом у двох колгоспах „Дружба" і „Правда" на Одещині, де стали вирощувати амарант, отримали втричі більший урожай, ніж урожай кукурудзи, а його собівартість у п'ять разів менша від кукурудзи.

Але ні організація акціонерного товариства з його шляхетною метою, ні наявні здобутки колгоспів „Дружба" і „Правда", ні закордонні досягнення і схвальні відгуки на них американських і японських учених, ні матеріяли першого Всесвітнього Конгресу за використання амаранту, проведеного в 1991 році в Мехіко, ні „ходіння по мукам" Бориса Устименка, що часто відвідує урядові бю-

(Закінчення на стор. 3)

„БУКВАР" ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ „БАТЬКІВ-ЗАСНОВНИКІВ"

Нова книга „Створення конституції для народу чи республіки, які здобули свободу" — згуртовує навколо себе широку читацьку аудиторію в українських політичних колах. Написав її професор права Університету в Сан-Дієго Бернард Г. Сіґан. Ця книга є загальнодоступним посібником зі створення тексту конституції. Її перекладено на українську мову минулого вересня, а надрукував її Інститут Демократії ім. Пилипа Орлика, який є основним проєктом діяльности Фундації ЗСА-України у Києві.

Коли парлямент (Верховна Рада) України, її Кабінет міністрів, Адміністрація Президента та різноманітні політичні партії поставили перед собою неосяжне завдання створення нової правової системи, вони опинилися перед такою самою дилемою, як американські „батьки-засновники" наприкінці XVIII століття. Професор права Бернард Г. Сіґан відчув, що між тодішніми мешканцями західнього світу і громадянами тих держав, які тепер відкидають своє комуністичне минуле, існує достатня схожість, щоб американський конституційний досвід прислужився цим новим країнам як зразок.

У своєму посібнику проф. Сіґан визначає принципи і положення конституції, метою якої є запровадити вільне суспільство. Кошти на переклад і друк отримано від двох американських організацій: Фундації Ерґарта (Earhart Foundation) і Дослідницького та Освітньої Фундації Вільного Конґресу (Free Congress Research and Education Foundation). 10-сячний тираж було надруковано із використанням обладнання, яке Народний Рух України дістав від Американської Національної Фундації підтримки демократії (National Endowment for Democracy).

Примірники книги „Створення конституції для народу чи республіки, які здобули свободу" було поширено серед керівництва парляменту, міністрів і представників виконавчої влади. Їх також було передано до вищих навчальних закладів Києва, серед яких — Київський Державний Університет, Педагогічний Інститут, Києво-Могилянська Академія і Політехнічний Інститут. Неурядові організації, які займаються політичною просвітою, також отримали примірники цієї книги.

Виявилося, що книга проф. Сіґана стала особливо популярною серед депутатів парляменту. Окрім природної зацікавлености депутатів її змістом, книжка вийшла друком саме тоді, коли Президія парляменту розпочала серйозне обговорення останнього проєкту конституції. Виступаючи перед Верховною Радою 20-го жовтня, заступник голови Комісії з питань законодавства і законности Анатолій Ткачук посилався на книжку проф. Сіґана принаймні тричі, цитуючи ті нормативні принципи, яких мала б дотримуватися Верховна Рада, укладаючи проєкт конституції.

Кілька інших депутатів також відкликувалися на книгу у своїх публічних виступах. На нещодавній конференції з питань української правової системи у Києві, яку проводила Верховна Рада і Міністерство Юстиції, голова Комісії з питань законодавства і законности Олександер Коцюба перед своїм виступом коротко розповів про книжку та її зміст. Він висловив вдячність Фундації за розповсюдження такої „чудової" книги саме у належний момент. Крім українських політичних лідерів, на конференції було чимало західньоевропейських і американських правників та інших фахівців. О. Коцюба, котрий відзначається консервативністю, спочатку не виявив жодної зацікавлености цією книгою. Тільки після того, як демократ А. Ткачук процитував для нього кілька уривків з неї, він погодився перечитати цей твір.

„Важко навіть уявити, що така тоненька книжка може містити стільки інформації", — сказав А. Ткачук. — „Вона є виключно корисною для українських політиків, і особливо для тих депутатів і науковців, які готують нову конституцію. Основи демократії, засади розподілу влади, механізми взаємоконтролю і збереження рівноваги між законодавчою, виконавчою ланками та системою судочинства описані якнайкраще".

Сергій Соболєв, відомий демократ і член Комісії з питань законодавства, нарахував три основні причини, — чому ця книжка мала такий вплив на українське політичне життя. Поперше, вона є великим вкладом до теорії порівняльного права. Подруге, вона дає можливість зробити всеохоплюючу оцінку основ американської правової системи. Потретє, ця книжка ілюструє історичний розвиток конституційного права у З'єднаних Стейтах Америки. Останнє зокрема важливе, оскільки ЗСА у історичному сенсі, мають найтриваліший і найбагатший досвід у побудові демократичної держави".

Із кількох західньоукраїнських міст, серед яких були Львів і Тернопіль, надійшли прохання надіслати книгу проф. Сіґана. Їх було негайно виконано. Наступним кроком буде поширення її у всіх областях і реґіонах. Щоб досягти цієї мети, Фундація кординуватиме свої дії з такими організаціями, як Рух і Республіканська Партія України, що мають налагоджену мережу осередків по всій країні.

Незважаючи на те, що книгу було передано до Державного Пресового Центру і до головної квартири Спілки Журналістів України, у пресі не з'явилися жодні рецензії. Однак, коротке повідомлення прозвучало в державному радіо і також було передано незалежним національним телебаченням.

Книга „Створення конституції" — перша із серії, яку запланував видати Інститут Демократії ім. Пилипа Орлика, і яка розповідатиме про засади економічної системи вільного ринку і демократії. Нині триває праця над книгою Генрі Гезліта „Економіка за один урок"; крім того, готується до перекладу книга з питань міжнародних економічних стосунків.

Книжку можна замовити під адресою: U. S.—Ukraine Foundation, 1511K St. N.W., Ste.1100, Washington. D.S. 20005; tel.: (202) 347-4264.

Амарант...

(Закінчення зі стор. 2)

ра в Києві, досі не дали жодних позитивних наслідків. Для нашого Уряду чомусь не здаються авторитетними також і висновки експертів Продовольчої комісії ООН, що, мовляв, амарант — культура XXI століття, покликаний нагодувати людство й врятувати його від голоду.

Але цим не розчаровується „лицар амаранту — Борис Устименко" (так назвала його Ліна Майба), він продовжує свої заходи, щоб рятувати Україну „вижити, а не сконати" від марива голоду, який загрожує у маштабах всієї плянети. Але так, як майже кожна справа має якусь розв'язку, тут хтось повинен прийти йому з допомогою. Для реалізації його задуму потрібно зараз 10 мільйонів долярів, звісно таких коштів нема.

Підсумовуючи, треба сказати, що дивлячись сміливо в майбутнє і безмежно вірячи в сили і здатність народу та його друзів творити чудеса, можна таки спокійно висловити запитання: „Невже не знайдуться такі, котрі зрозуміють і підтримають білгородчан?! Можливо їхня програма — наш останній шанс?"

„Заходилися Борис із друзями відроджувати там і колишню славну Задунайську Січ. Слід відновити,— пише Ліна Майба, — старі козацькі села, прокласти дороги — усе впорядкувати. І, головне, повернути героїчний дух і народні звичаї наших предків. Республіка козаків і амаранту стане благодатним гумусом для всієї України".

В БЕОҐРАД ПРИБУВ спеціяльний представник президента З'єднаних Стейтів в питаннях колишньої Югославії Чарлз Редман. Він обговорюватиме з президентом Сербії Слободаном Мілошевічем і з керівниками боснійських сербів способи замирення в Боснії. Мова, між іншим, йтиме про недавні хорватсько-мусулманські переговори у Вашінґтоні, у висліді яких сторони домовилися про створення у Боснії хорватсько-мусулманської федерації і про її поступове об'єднання з Хорватією в конфедерацію. Сербську сторону в Боснії було залишено поза процесом переговорів, тому в Беоґраді неґативно трактують угоду, досягнуту під еґідою ЗСА.

„Чи буде моя дитина здоровою?"

Зоя Гавриленко в редакції „Свободи".

Джерзі Сити, Н.Дж. (О. Кузьмович). — З таким питанням заходить до редакції „Свободи" молода журналістка з Києва Зоя Гавриленко, яка в половині місяця березня сподівається приходу на світ першої дитинки. Вона приїхала тут на запрошення консисторії УАПЦ в Бавнд Бруку, Н. Дж. Вона працює в Києві у Видавництві Релігійної Літератури. Але її доля не була завжди така щаслива, як оповідає нам в редакції. Вона закінчила факультет журналістики в Києві і в місяць після катастрофи в Чорнобилі була у групі радіо-журналістів, що були вислані туди на працю і репортажі.

Як розповідає в редакції, півроку після стажування в Славутичі на її тілі показалися рани, яких в лікарнях ніяк не могли вилікувати. Рани були незвичайно погані та болючі, а вона невимовно від них терпіла. Але ліків, як на усі захворіння після радіяції в Чорнобилі, не було і не допомогло також перебування у санаторії на примусовому відпочинку.

Зоя показує нам близни і згрубіння на тілі із цих ран та вияснює, що вилікувала її із ран її мати-селянка, яка вживала природні середники різних зел, які прикладала до ран. Сліди однак залишилися, але Зоя про це вже не дбає.

Розуміється, питання, що прямо тиснеться на уста, є чому після такого досвіду та насилення радіяції в Чорнобилі вона рішилася на народження дитинки. Відповідь проста: каже, що дуже хоче мати дитину і рішила заризикувати, а щоб це ризико народин було менше, вирішила усіми силами старатися приїхати тут та під доброю опікою привести цю так дуже вичікувану дитинку на світ.

Приїзд, як знаємо, її улегшили, але до редакції прийшла Зоя з гарячим бажанням і проханням — допомогти у підшуканні усіх засобів, потрібних до цих народин — лікаря, лікарню та приміщення.

Після кількох днів, десятків телефонів та розмов це вдалося здійснити завдяки цілому рядові добрих людей, що співчувають із молодою українською журналісткою.

Тут найбільше, як вже не вперше, допоміг д-р Святослав Ворох, який безкорисно прийняв З. Гавриленко як пацієнтку, найшов лікарню, де вона зможе відбути пологи, і допоміг у всіх медичних проблемах.

Найшлися також добрі люди, що прийняли її на житло. Тепер залишається ще допомогти їй також фінансово на ці перші тижні життя з новонародженою дитинкою. В тій цілі відкрито окреме конто в Кредитівці „Самопомочі" у Джерзі Сити, Н.Дж., з числом 966506 під назвою „Фонд Зої Гавриленко". Кредитівка міститься під адресою 558 Summit Ave., Jersey City, N.J. 07306, і хто хоче допомогти молодій матері та новородкові, може туди післати свою пожертву.

Тепер тільки треба надіятися, що дитинка буде здоровою і що життя для неї буде спокійне та радісне. Як досі, не має ніяких знаків, щоб вказували на ускладнення, але все інше у Божих руках.

Коли дивуємося Зої, що вона відважилася на такий ризковний крок, вона розповідає нам, як мало тепер народжується дітей у Києві і який низький приріст населення України. Може, отже, ми тут допоможемо принаймні незначно, а таки корисно до того, щоб населення України зросло на одного здорового члена?

НАЙБІЛЬШІ ДОБРОДІЇ

У репортажі про гостину Президента України Леоніда Кравчука в Ню Йорку (ч. 46 „Свободи") слід на ст. 3 після першого відступу додати: „Зокрема найбільшими добродіями у перебудові будинку консуляту були Олег Самійленко з дружиною Христиною, який подбав про електрично-освічувальну апаратуру, Іван Гинянський з дружиною Діяною, які дали велику фінансову та іншу поміч, і Мирон та Марія Кукуруза за всеціле будівельну працю, яка створила так репрезентативну станицю України на терені Ню Йорку".

Точний список усіх осіб, які причинилися до здвигнення українського консуляту з відповідною подякою, буде опублікований пізніше.

Метрополітальний Комітет для Відзначення 1000-ліття Християнства в Україні закінчив свою діяльність

17-го лютого ц. р. в залі Товариства „Самопоміч" відбулося засідання для ліквідації Метрополітального Комітету для Відзначення 1000-ліття Християнства в Україні. Комітет існував ще три роки після закінчення святкувань тому що праця Крайового комітету над виданням пропам'ятної книжки вимагала довшого часу, бо вона друкувалася в Україні.

Засідання відкрив д-р Іван Сєрант словами „З журбою радість обнялась". Журба — це втрата голови Комітету св. п. Романа Гуглевича, а радість — від появи довгоочікуваної книжки, яку нині отримали 65 членів Комітету. Парох церкви св. Юра о. Патрикій Пащак відмовив молитву і пом'янув св. п. Романа Гуглевича та членів комітету св. п. Романа Данилюка і св. п. Романа Гаєцького.

Засіданням проводив заступник голови Комітету інж. Юрій Базилевський, який у вступному слові згадав заслуги покійного голови, який був рушієм усіх святкувань, і попросив хвилиною мовчанки вшанувати його пам'ять.

Опісля д-р І. Сєрант, який працював у Кредитівці „Самопоміч" з колишнім головою її Управи мец. Романом Гуглевичем, завжди подивляв його невтомну енергію, щоб почате діло святкувань 1000-ліття Християнства закінчити імпозантно. Він працював з вірою у всенародну правду. Від проводу Кредитівки мав повну підтримку і в його імені д-р Сєрант склав подяку Кредитівці „Самопоміч". Як радів Р. Гуглевич, коли появилася пропам'ятна книжка!

Р. Гуглевич був прикладним громадянином, вірним членом української католицької церкви, що теж у своєму слові підкреслив о. Патрикій Пащак, який був знайомий з Р. Гуглевичем ще від 1949 р. Р. Гуглевич був провідною особою у громадському житті. Коли обговорювали питання, хто очолить Метрополітальний Комітет, він взяв на себе цей важкий обов'язок, бо мав вроджений дар провідництва. „Він старався об'єднати всіх для цієї великої справи", — сказав о. П. Пащак.

Інж. Євген Івашків, що був у постійному контакті з Романом Гуглевичем, сказав, що той радо слухав порад членів комітету, бо знав, що всім на серці лежала загальноукраїнська справа. Хоч мав тоді вже понад 80 років, взяв на себе серйозну справу, очоливши Метрополітальний Комітет. Він був незвичайним організатором. У пропам'ятній книжці читаємо, з якої великої праці вив'язався взірцево комітет під проводом свого голови.

Будучи сином священика, який був прикладом для нього, вже з молодих років виявляв організаторський хист, працюючи для свого народу. В Ню Йорку був головою Об'єднаного комітету і виконував своє завдання якнайкраще. Останніми часами очікував появи книжки і найбільшою журбою для нього був розподіл книжок і як ліквідувати комітет.

Його смерть громада сприйняла з великим жалем, бо дуже важко заступити таку людину. „Ми ніколи його не забудемо", — закінчив свій виступ інж. Є. Івашків.

Голова контрольної комісії Володимир Рак згадав св. п. Романа Данилюка, який був членом контрольної комісії та проводив перевірку. В. Рак був завжди у контакті з головою, найбільшою журбою якого було видання книжки, яке дуже довго тягнулося. Щастя, що ще перед його смертю вона появилася.

Контрольна комісія в присутності скарбника д-ра І. Сєранта перевірила діловодство від 28 грудня 1987 р. до кінця січня 1993 р. і знайшла все в найкращому порядку.

Для інформації д-р Сєрант подав, що оборотова сума виносила 269,329.55 дол; видано 254,261.66 дол. Сальдо — 15,067.89 дол. З тієї суми видано 7,700 дол. додатково на видання книжки, решту приділено на окремі церковні організації. Розподілом книжок займаються д-р І. Сєрант, С. Косович і О. Лопатинська. На внесок о. П. Пащака прийнято звіт контрольної комісії.

На закінчення д-р Юрій Солтис, голова Крайового Комітету, згадав про свою співпрацю з головою Метрополітального Комітету, якому передав 125 книжок. З того 80 для членів комітету, а решту розділиться до бібліотек і установ. Д-р Ю. Солтис подякував, що його проєкт „пропам'ятних таблиць" взяв на себе Метрополітальний Комітет і провів його з великим успіхом.

Кінцеву молитву відмовив протопресв. о. Володимир Базилевський, який з великим жалем згадав св. п. Романа Гуглевича, відхід якого у вічність був великою втратою для громади Ню Йорку. Покійний був великим соборником на ділі і завжди був за повну співпрацю всіх віроісповідань.

Так 17-го лютого 1994 року закінчив свою велику працю Метрополітальний Комітет для Відзначення 1000-ліття Християнства в Україні.

Христя Навроцька

УРЯД ІЗРАЇЛЯ намагається відновити ізраїльсько-палестинські переговори про автономію. Стало відомо, що в найближчі дні прем'єр-міністер Їцак Рбін оприлюднить новий пакет поступок, однак вже нема певности, що вони задовольнять палестинців, які своєю останньою вимогою висунули цілковите скасування жидівських поселень в районі палестинської автономії. Більшість спостерігачів годяться в тім, що спроби прем'єра Ї. Рабіна подолати кризу приречені на поразку. Про це, між іншим, свідчить і посилення терористичної діяльности проіранської групи Гезбола.

ПІСЛЯ ТРЕТЬОЇ рунди грузинсько-абхазьких переговорів у Женеві в кінці лютого цього року, під час якої сторони не досягнули угоди щодо головної проблеми — про статус Абхазії, на пропозицію спеціяльного представника генерального секретаря ООН у Грузії Едуарда Бруннера переговори перенесено до Ню Йорку, в головне бюро ООН. Тут уже відбулося три зустрічі. Спочатку грузинська і абхазька сторони зустрілися разом зі заступником генерального секретаря ООН в політичних питаннях Марраком Ґуллдінґом, який відтак мав окремі зустрічі з грузинською і абхазькою делеґаціями.

ЗАСТУПНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО прокуратора Росії Едуард Денісов оскаржив у президії Верховного суду Російської Федерації постанову Військової колеґії Верховного суду, згідно з якою припинено кримінальні справи щодо організаторів московського державного перевороту у серпні 1991 року — на підставі недавнього рішення Державної думи про амнестію. Е. Денісов стверджує, що постанова Військової колеґії суперечить вимогам кримінально-процесуального кодексу Російської Федерації. Згідно з ним, почата судова справа має бути доведена або до засудження, або до виправдання „ґекачепістів".

Чи потрібна...

(Закінчення зі стор. 2)

цем, що мені, мабуть, вдавалося. Пропозиція рухівців з Прикарпаття бальотуватися до Верховної Ради стала для мене справжньою несподіванкою, тому, що якось взагалі ніколи не замислювався над чимось подібним. Але, вважаючи це за високу честь для мене, подумав і дав згоду. Тепер не шкодую. Якщо навіть не буду обраний народом. Великою нагородою для мене вже оте довір'я, і я, в свою чергу, вдячний за нього людям.

— Як ви гадаєте: чому, власне, прикарпатці вирішили виявити вам таку честь?

— О, це дуже цікаве запитання!... З Галичиною в мене взагалі пов'язані чи не найясніші спомини. Насамперед, захоплений великим патріотизмом галичан, що проявився вже від самого початку становлення національних ВМС України.

...Лише минулого року українські ВМС одержали в дарунок від Галичини понад 150 тонн різних цінних харчів, теплий одяг, чималу фінансову поміч. А трудівники Снятинщини зі свого, як то кажуть, мозоля, внесли величезний вклад у будівництво новітнього крейсера „Гетьман Сагайдачний" та були учасниками урочистої церемонії підняття над цим морським красенем синьо-жовтого національного прапора. Поряд з матеріяльною українські моряки-чорноморці відчувають повсякчасно й велику моральну підтримку прикарпатців, подолян, що є частими гостями на базах нашої фльоти, привозячи туди рідне й чудове наше слово, пісню, танець. Серед тих, хто прагне скрасити нелегку моряцьку службу наших вояків, насамперед, відзначимо представників художньої самодіяльности Рогатинщини, Долинщини, Рожнятівщини, Львівського університету. Є чимало й інших колективів з Галичини, які приїжджають на фльоту зі своїми культурно-розваговими програмами...

— Зустрічаючись з такими людьми, серцем відчуваєш їх винятковy громадськість, патріотизм, самовідданість у розбудові незалежної України, — продовжує Борис Кожин, — дістаєш ні з чим незрівняне натхнення в праці для блага вітчизни та будь-коли, коли скаже вона, готовий віддати за це своє життя! Не для красного, як мовиться, слівця кажу це, а щиро, від усього серця.

...Цьогоріч, на саме свято Різдва Христового, віцеадмірал був гостем Тернополя. Коли запросили вийти на сцену, вся велелюдна заля при виході його встала і протягом часу, поки звучав бадьорий марш ВМС України, присутні аплодували! На все життя запам'яталося Борисові Кожинові й ще одна подія.

Ось, що він розповів з цього приводу:

— 28-го серпня, на свято Богородиці, прибув я до Гошівського монастиря. Ми піднялися на високу гору, і я, давши одному з монахів свою візитку, попросив передати її настоятелеві. Через кілька хвилин, при усіх регаліях, вже стояв недалеко вівтаря. Літургію відправляв священик з Бразилії. І от отець представляє мене майже тисячній масі пастви, й по хвилі, лунає багатоголосе „Многая літа"... Я, морський, як мовиться, вовк, бойовий офіцер, стою, відчуваючи, як щось давке підкочується до горла, і не можу заладати зі собою від почувань, що переповнюють душу!.. То був вираз величезної пошани не власне до адмірала Кожина, а до всієї української національної фльоти! Відтак люди молилися за Україну, за своїх синів-чорноморців, одним з яких у ті хвилини я почувався найбільше. По моєму слові, яке надали, священик поблагословив і сказав: „Ви вірно служіть Україні, а народ наш завжди буде з вами!".

...На його пам'яті багато подій. Однією з них була й участь у відзначенні 65-річчя Організації Українських Націоналістів, яке відбулося в Стрию. Тут мав, зокрема, нагоду стрінути Ярославу Стецько, почути від живих ще учасників і свідків тих вікопомних змагань чимало для себе нового, і ще більше укріпитися у вірі в українську національну ідею.

...При закінченні нашої розмови я запитав:

—Скільки кандидатів у депутати Верховної Ради бальотується в окрузі, в якій зареєстровані ви? Наскільки значні ваші шанси перемогти на виборах?

— Кандидатами зареєстровано, немало-небагато, 11 претендентів. Усе це, очевидно, достойні люди, яким щиро зичу успіхів. Єдиним бажанням є лише те, аби той, кого вибере народ, гідно і професійно представляв тереси його у найвищому владному органі країни. Наскільки значними є мої особисті шанси, — всміхнувся щирим і веселим усміхом на худорлявому, вітрами морськими, обсмаленому, відкритому обличчі та синіми, як море й небо над ним, очима, — покажуть самі вибори.

R. S. Батьки віцеадмірала проживають у місті його дитинства і юности Луцьку. Тут свого часу майстер велосипедного спорту Борис Кожин став чемпіоном Волині, а відтак, у Тернополі, срібним призером першости України.

Батькові його, Борисові Кожинові-старшому, в 1947 році „дали" 25 років сталінських таборів за „ізмєну родіни", і реабілітували щойно в 1956 р. „Зрада" військового медика Кожина-старшого полягала в тому, що, залишений напризволяще „великим вождем усіх часів і народів", разом з побратимами зброї потрапив до німецького полону, де пройшов крізь кров і смерть... У жилах Бориса Кожина-молодшого тече й українська кров його матері Надії. Можливо, й тому першим серед моряків прийняв 50-літній віцеадмірал присягу на вірність найбільшій нашій матері-вітчизні.

Тож щасливих та дужих вітрів, адмірале, у ваші життєві вітрила!

БЕОҐРАДСЬКА ВЛАДА висловила невдоволення рішення Німеччини депортувати з країни і повернути в республіки колишньої Юґославії понад 100,000 втікачів, яким відмовлено політичний азиль. Йдеться переважно про албанців з Косова і Македонії, а також про циганів. Всі ці втікачі мають пашпорти колишньої Юґославії, які дійсні в Сербії і Чорногорії дотепер. Це й дало підставу німецькому урядові прийняти рішення про депортацію чужинців. Критикуючи наставлення Німеччини, Радміло Богдановіч, один з керівників парляменту в Беоґраді, заявив: „У нас також налічується 600,000 втікачів, серед яких є декілька десятків тисяч мусулман з Боснії. Однак нам до голови навіть не приходить думка, щоб їх депортувати з країни".

АЛЬЖИРСЬКИЙ УРЯД прийняв рішення випустити з тюрем понад 100 прихильників заборонених ісламістських організацій. Цей крок вжито з метою покращання політичної ситуації в країні. В січні цього року, за декілька днів до початку „діялогу про майбутній розвиток альжирського суспільства" з тюрем звільнено 600 колишніх членів підпільних груп. Однак влада досі не відважується випустити на волю двох лідерів правoрадикального Ісламського фронту порятунку — Аббаса Мадані й Алі Бельгаджа. В кінці 1991 року саме під їхнім керівництвом Ісламський фронт переміг у першій рунді загальних виборів. Побоюючись посилення впливу ісламістів, уряд скасував другу рунду виборів і запровадив у країні надзвичайний стан.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖОДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів у тій справі не будеться відписувати

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

Відкриття канцелярії Канадського Товариства Розбудови України

У п'ятницю 4-го лютого 1994 року відбулося відкриття канцелярії Канадського Товариства Розбудови України (колишнє Товариство Прихильників Руху).

Збори відкрив секретар КТРУ д-р Остап Сокольський. Д-р Сокольський покликав до слова голову КТРУ Віктора Педенка, який попросив священиків українських православної і католицької церков посвятити приміщення канцелярії.

Після церемонії посвячення В. Педенко склав подяку адв. Юрієві Даниліву за дозвіл безкоштовно користуватися приміщенням для канцелярії, інж. Юрієві Охримові — за позичені для канцелярії меблі, Ерастові Гуцулякові — за обладнання канцелярії потрібною технологією та Богданові Гулі за велику практичну допомогу, а потім поінформував присутніх, що в теперішній час, у зв'язку з виборами в Україні, праця КТРУ зосереджується на підтримці Виконавчого Виборчого Комітету Демократичного Об'єднання „Україна", який очолюють Левко Лук'яненко та Сергій Одарич. На сьогодні до Демократичного Об'єднання „Україна" входить 41 партія і організація.

Юрій Клюфас, який недавно повернувся з України, поінформував про можливість телевізійних передач в Україні, які б могли більше знайомити громадян України з кандидатами демократичного напрямку, їх партіями та їхніми програмами, в додатку на це до того часу, що на державній телевізії призначений кожній партії й організації, яка бере участь у виборах. Товариство „Просвіта" в Україні має можливість купити телевізійну станцію, яка могла б передавати свої передачі по всій Україні, включно з тим, що стосуються виборів. Тоді через неї могли б передаватися українські телевізійні передачі культурно-освітнього характеру тощо. Кошт такої телестанції, з усім обладнанням, виносив би 200,000 дол. Цю справу було залишено для дальшого обговорення на пізніше.

Ераст Гуцуляк, який також недавно повернувся з України, докладно розповів про справи підготови до виборів в Україні, зокрема демократичного бльоку кандидатів. Він розповів, що допоміг винайняти для головного бюра Виконавчого Виборчого Комітету відповідне приміщення в Києві, в Будинку Вчителя, колишньому Будинку Центральної Ради, та провів інтерв'ю з Левком Лук'яненком та його заступником Дмитром Борсуком. Інтерв'ю було зфільмовано на відео і висвітлено на зборах. З нього можна було довідатися, що українські патріоти в Україні, не зважаючи на великі труднощі і перешкоди, наражуючи своє і своїх близьких життя на небезпеку, невтомно працюють для перемоги демократів у наступних виборах, щоб Верховна Рада змогла ввести потрібні реформи, які поставили б Україну на шлях розбудови — приватизації закріплення української незалежности.

На зборах також виступив кореспондент з газети „Літературна Україна" Юрій Пригорницький, який тепер перебуває в Канаді. Він поділився своїми враженнями з теперішньої ситуації в Україні та висловив оптимістичні передбачення висліду виборів.

Голова КТРУ звернувся з закликом прийти з моральною і матеріяльною допомогою для України в цей тяжкий для неї час, на що численно відгукнулися присутні на зборах.

Якщо б хтось хотів приєднатися до цієї акції і скласти свою пожертву на допомогу Україні через Канадське Товариство Розбудови України, її можна вислати на адресу канцелярії: Canadian Association for the Development of Ukraine, 121 Kennedy Rd., Toronto, Ont., M6S 2X8, Canada.

Світлана Кузьменко

ЛІТАК ЕСПАНСЬКИХ військово-повітряних сил, який перевозив контингент „голубих шоломів" зі Загребу у Спліт потрапив під обстріл зенітних гармат над територією Хорватії. Декілька набоїв влучили у літак і залога змушена була здійснити приземлення на летовищі хорватського міста Рієки. Троє пасажирів були поранені.

Екологи...

(Закінчення зі стор. 1)

екологічного менаджменту та плянування екології живої природи. У ЗСА Костенко зустрівся з представниками Агенції охорони довкілля ЗСА, Світового банку, Агенції міжнародного розвитку, Департаменту енергетики та з конгресменами. Американці виявили готовість поділитися з Україною досвідом, технологіями, надати фінансову підтримку для програм екологічного захисту населення, на що обіцяно 6 міл. дол.

Ю. Костенко взяв участь у міжнародній конференції з питань забруднення морів. Американські фахівці мають великий досвід в цій праці і готові допомогти Україні в вирішенні проблем очищення Чорного і Азовського морів.

Тим часом Партія Зелених України вимагає резиґнації Ю. Костенка за його підтримку ядерного статусу України. Ю. Костенко сказав: „Я завжди виступав за ядерне роззброєння, але з урахуванням екологічних і економічних інтересів України". На його думку, заява ПЗУ викликана початком передвиборчої боротьби.

В Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

концерт у великій виставочній залі, а 10-го березня працівники музею відзначили 133-тю річницю смерти Т. Шевченка, провівши День Пам'яті. Відзначили 180-річчя з дня народження Т. Шевченка українські громади Москви і Санкт Петербургу.

Понад 100 „Кобзарів" різних років видання має у приватній колекції відомий на Волині ветеран-просвітянин, громадсько-культурний діяч Микола Кудиля. Найрідкісніші з них, в тому числі й факсимільні видання, стали найдорогоціннішими експонатами виставки „Шляхами Кобзаря", відкритої у Волинському Обласному Краєзнавчому Музеї. За переказами, Т. Шевченко побував на Волині у складі київської археологічної експедиції.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

НОРА РАФА член УНС Відд. 56-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Ст. Клерсвілл, Огайо померла 30-го жовтня 1993 р. Залишила у смутку сестру Розел Буйний. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Калварі в Вілінґ, В.Ва.

Вічна Їй Пам'ять!

Петро Когут, секр.

РОЗА ҐЛОВІЧ член УНС Відд. 78-го Т-ва ім. св. Миколая в Меннерсвілл, Па. померла 3-го серпня 1993 року на 69-му році життя. Нар. 23-го березня 1924 року в Поттерсвілл, Па. Членом УНС стала 1984 року. Залишила у смутку Марйо Гомерс, Рональда, Майка і Джойс Ґловіч. Похорон відбувся 7-го жовтня 1993 року на цвинтарі св. Миколая в Ґлевепин, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Мері Петрунцьо, секр.

МАРІЯ РИЖЕВСЬКА член УНС Відд. 257-го Т-ва ім. Івана Годяка в Лос Анджелес, Кал. померла 29-го липня 1993 року на 99-му році життя. Нар. 26-го січня 1895 року в селі Великі Очі, Зах. Україна. Членом УНС стала 1954 року. Залишила у смутку дочку Д арію Рижевську. Тіло спалене в крематорії і поховане в Україні.

Вічна Їй Пам'ят!

Микола Медвідь, секр.

ЯРОСЛАВ ЗАРЕМБА член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабет, Н.Дж. помер 27-го серпня 1993 року на 85-му році життя. Нар. 1908 року в Теплиці, пов. Ярослав, Україна. Членом УНС став 1971 року. Залишив у смутку дочку Зірку Филипчак з мужем Іваном, сина Богдана, внучку Анну та близьку і дальшу родину в Америці й Україні. Похорон відбувся 4-го вересня 1993 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Євген Осціславський, секр.

РУТА Е. СМІТ член УНС Відд. 409-го ім. св. Івана в Данмор, Па. померла 27-го вересня 1993 року на 74-му році життя. Нар. 18-го вересня 1919 року в Скрентоні, Па.. Членом УНС стала 1979 року. Залишила у смутку сина Джералда і дочку Діяну. Похорон відбувся 1-го жовтня 1993 року на цвинтарі Арлінґтон Гіллс в Клякс Самміт, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Дж. Ш. Боленд, секр.

МИХАЙЛО ВАТРАЛИК член УНС Відд. 234-го Т-ва „Запорозька Січ" в Елизабет, Н.Дж. помер 27-го серпня 1993 року на 68-му році життя. Нар. 1924 року в селі Тилява, Кросно, Україна. Членом УНСоюзу став 1957 року. Залишив у смутку дочок: Катерину Сойку, Анну Феррару і Христину, сина Романа і п'ятеро внуків. Похорон відбувся 31-го серпня 1993 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Євген Осціславський, секр.

✻ ПРАЦЯ ✻

EXPERIENCED

nana for 3 children to help single mother. Live in situation in Boston area. English required, non smoker references needed.

(516) 757-8345

ПОШУКУЄМО

жінку, українку, для догляду двох дітей: 3 і 4 років і для легкої домашньої праці. Харчі і приватна кімната включно.

Тел.: (610) 527-6805

ПОШУКУЄМО

жінки до опіки над старшою жінкою. Кімната і харч включно.

Тел.:

(718) 847-6092 або
(718) 441-1393

ПОШУКУЮ

жінку до опіки трьох дітей (двоє шкільного віку) та до домашньої праці. Прошу телефонувати після 7-ої години веч.:

(201) 857-2704

ПОШУКУЄМО

людей до стинання та рубання дерев. Робота на висоті, вміння послуговуватися мотузом під час праці (climb). Платня 75—100 дол. на день

Тел.: (201) 256-0082
(8:30 ранку — 5 вечора)

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

Молоде супружжя з медичною освітою та досвідом опіки старшими-немічними особами шукають праці двоє разом або поодиноко. 5—7 днів у тижні з прожиттям. Рекомендації на бажання. Тел. від год. 7—9 веч.

(212) 533-0919